

Vauhtia Valintoihin

Periaatteet päätöksenteon tukena

Mikko Tupamäki

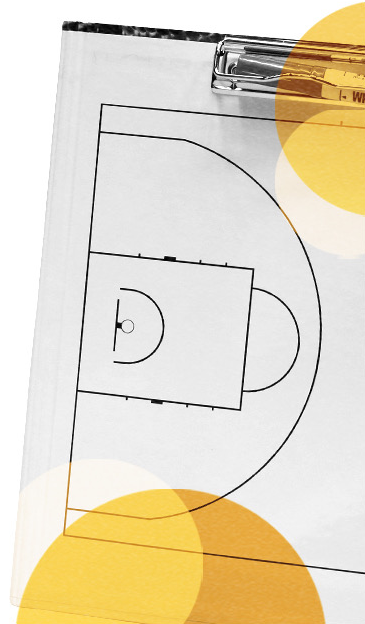
Mitä periaatteet ovat?

- “A **principle** is a proposition or value that is a guide for behavior or evaluation.”
- Periaatteet ovat arvojen käytännön ohjenuoria
- Arvot → periaatteet, esim. rehellisyys→?
- → menetelmä ongelmanratkaisuun, **heuristiikka**
- **Esimerkkejä elämästä? Koripallosta?**
 - Koripalloliito koulutuksen periaatteet
 - Osaamisen lisääminen
 - Kasvun ohjauksen tukeminen
- “Kultainen sääntö”
 - Periaatteet syntyvät tarkoitusta/tavoitetta varten
 - Usein vaikeuksista! Pain + reflection → progress

Missä periaatteita käytetään/ tarvitaan?

- Valinta- tai päätöksentekotilanteissa
 - Antaa raamit tavoitella haluttua suuntaa
- Odottamattomassa tai yllättävässä tilanteessa
 - Nopeus ensin ajattelussa, sitten toiminnassa
- Usein toistuvissa tilanteissa
 - Periaate → toimintatavat vrt. koripallon lajivaatimukset
 - "tavat ovat nopeampia kuin taktiikat"
- "when shit hits the fan"
 - Tuovat rakennetta ja yhteisen suunnan epäjärjestykseen, vrt. kompassi eksyksissä
 - Ohjaavat prioriteetteja, "aviators code of conduct"
 - "keep calm – aviate, navigate, communicate"

Miksi periaatteet ovat tärkeitä?

- Tuovat rakennetta ja turvallisuudentunnetta – entä muutos?
 - Esim. ”periaatteen mies”, ”Spartan malli”
- Periaatteet muodostavat identiteettiä
 - ”If You dont stand up for something, You will fall for anything”
 - Vrt.seura - Joukkue – yksilö
 - Periaatteet testataan suhteessa muihin!
- Pyritään luomaan ns. yhteisiä totuuksia ja odotusarvoja
 - Esim. lainsäädäntö perustuu periaatteille
- Luovat toimintatapoja
 - Voidaan toimia loogisesti ja toisteisesti
 - Hyvä periaate on koherentti erilaisissa tilanteissa
- Nopeuttavat ryhmän päätöksentekosykliä

Arvot ja tavoitteet ohjaavat periaatteita

- Mikä on toiminnan tarkoitus?
 - Mitä tekemisellä halutaan saavuttaa, "purpose"
- Ammattilaisjoukkue – minikorisjoukkue – arvot?
- Hyökkäys/puolustus – tavoite eri rooleissa, mielikuva?
- Selkeä tavoite mahdollistaa myös yksilölliset valinnat periaatteiden sisällä
- Periaatteiden hierarkia
 - Johtava periaate toimii seulana esim. "kultainen sääntö"
 - Tavoitteen voi saavuttaa eri reittejä
 - "Direction of travel"
- "Jäävuorimalli", "Viidakon lait" –demo

